

KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE KOROMĽA
NA ROKY 2016 - 2018

Január 2016

OBSAH

ÚVOD	1
Komunitný plán sociálnych služieb obce.....	2
1. Čo znamená komunitné plánovanie.....	3
1.1 Oblasti komunitnej práce.....	3
1.2 Cieľové skupiny.....	4
1.3 Ciele komunitného plánovania.....	4
2 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb.....	6
3 Sociologické a demografické údaje.....	6
3.1 Obyvateľstvo.....	6
3.2 Školstvo.....	7
3.3 Služby.....	7
3.4 Nezamestnanosť	8
3.5 Sociálne znevýhodnené skupiny.....	8
4 Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v obci.....	10
5 Spôsob vyhodnocovania plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb.....	11
6 Záver.....	11

ÚVOD

Súčasná sociálna situácia niektorých skupín obyvateľov nie je vyhovujúca.

Samospráva je zo zákona povinná poskytovať určité sociálne služby, má však aj možnosti na to, aby vytvorila podmienky na zlepšenie sociálnych služieb a odstraňovanie príčin sociálnej nerovnosti v spoločnosti. Dobre fungujúca sociálna sieť je potrebná na to, aby bolo možné zasiahnuť všade tam, kde sa človek z objektívnych dôvodov dostal do neriešiteľných situácií ale tam, kde je pomoc spoločnosti žiaduca.

Výraz komunitný plán vznikol spojením slov komunita a plánovanie. Komunita je overená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nie len k sebe navzájom, ale aj k miestu kde žijú. Aby občania mohli uspokojovať svoje záujmy, potreby a nároky musia spolupracovať s ďalšími ľuďmi. Ich záujmy a potreby sa môžu líšiť. Ľudia musia o svojich potrebách a záujmoch diskutovať, informovať sa o možných zdrojoch pre ich naplnenie a spoločne hľadať kompromisné riešenia.

Slovo „plánovanie“ označuje proces, v rámci ktorého sa komunita chce dostať zo súčasnej situácie do budúcnosti, ktorá by lepšie vyhovovala občanom komunity. Plánovanie je cestou z miesta nazývané „súčasnosť“ do miesta pomenovaného „dohodnutá budúcnosť“.

Pri komunitnom plánovaní je potrebné zvážiť potreby občanov, potreby a možnosti poskytovateľov služieb a možnosti tých, ktorí poskytujú zdroje na naplňovanie potrieb komunity. V záujme naplnenia spoločnej predstavy o budúcnosti sociálnych služieb, poskytovatelia služieb a príjemcovia služieb (klienti). Všetky tri strany majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania o finálnej podobe komunitného plánu.

Komunitný plán sociálnych služieb je strategický dokument, ktorý slúži ako proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadanie najlepšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb, navrhuje priority pre rozvoj v tejto sfére na nasledujúcich päť rokov v obci Koromľa.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE

Komunitný plán obce sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby.

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny spracovalo v súlade so zákonom o sociálnych službách Národné priority rozvoja služieb do roku 2015.

V rámci týchto priorít sú stanovené:

A/ Hlavné ciele rozvoja sociálnych služieb

B/ Priority rozvoja sociálnych služieb

A. Hlavné ciele rozvoja sociálnych služieb:

1. Zabezpečenie práva občanov na sociálne služby
2. Zvýšenie kvality a dostupnosti sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj nedostatkových alebo chýbajúcich služieb.

B. Priority rozvoja sociálnych služieb:

1. Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb
2. Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovania sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb.

Ciele a priority stanovené v Národných prioritách rozvoja sociálnych služieb majú podľa zákona o sociálnych službách následne rozpracovať obce a samosprávne kraje.

Vo svojich komunitných plánoch sociálnych služieb majú prijať konkrétne úlohy a opatrenia na zabezpečenie ich rozvoja. Tieto aktivity je potrebné zabezpečiť na základe analýzy poskytovaných sociálnych služieb, potrieb a tradícií svojho územia.

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Tento plán v svojej analýze stanovuje silné aj slabé stránky sociálneho rozvoja obce a zámery jeho rozvoja

1. ČO ZNAMENÁ KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je:

- Jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov,
- Metóda pomocou ktorej môžeme plánovať sociálnej služby tak, aby zodpovedali obecným špecifikám a potrebám jednotlivých občanov.
- Otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Komunitné plánovanie je dobrý spôsob ako začať spoluprácu a vytvárať trvalejšie partnerstvá. V porovnaní s inými metódami výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie, pretože zapája všetkých, ktorých sa daná oblasť týka. V procese prevažuje dialóg a vyjednávanie, dosiahnutý výsledok je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

1.1 OBLASŤ KOMUNITNEJ PRÁCE

Komunitná práca:

- a) sa usiluje o priame adresovanie potrieb,
- b) využíva ľudské a iné zdroje v obci,
- c) je metódou na riešenie sociálnych problémov prostredníctvom podpory spoločenstva
 - komunity v miestach, kde ľudia žijú a problémy vznikajú,
- d) je metóda smerujúca k vyvolaniu a podporovaniu zmeny v rámci miestneho spoločenstva – vychádza z toho, že komunita má viac síl ako jednotlivec, len je potrebné týmto silám dať možnosť, aby sa mohli objaviť, podporiť vlastnú aktivitu ľudí navodiť prostredie, v ktorom spolu môžu ľudia inak a účinnejšie ako doposiaľ komunikovať o určitom probléme,
- e) je prístup uľahčujúci spoločenskú zmenu - zameriava sa prevažne na vyrovnávanie hladiny „moci“ v ľudskom spoločenstve, kde je vždy tendencia k vytváraniu „privilegovaných“ a bezmocných skupín a napätie medzi nimi.

1.2 CIEĽOVÉ SKUPINY

- Seniori, čiže obyvatelia v post – produktívnom veku
- Občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú

1.3 CIEĽOM KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA JE :

- Posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov našej obce,
- Predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín v našej obci,
- Opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji

Aby sa ciele stali realitou, je potrebné vytvoriť primerané nástroje. Predovšetkým je potrebné urobiť serióznu analýzu potrieb, ktoré treba uspokojiť u jednotlivých znevýhodnených skupín. Analýza potrieb má byť východiskom pre plánovanie sociálnych služieb na úrovni komunity obce.

2. PRÁVNÝ RÁMEC POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Bol prijatý zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudli účinnosť 1. Januára 2009 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

- sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi / pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života, zriadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu/
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia , nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku / zariadenie podporného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská služba, sprostredkovanie osobnej asistencie a požičiavanie pomôcok /
- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií / monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií /
- podporné služby / odľahčovacia služba , pomoc pri zabezpečovaní opatrovníckych práv a povinnosti, denné centrum , integračné centrum, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny /

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

Napriek tomu, že sociálne služby sú zamerané na starostlivosť o človeka viacerými spôsobmi, či už ide o naplnenie jeho materiálnych alebo psychologických potrieb, je potom potrebné stanoviť určité pravidlá na základe ktorých je možné určovať kvalitu danej služby.

3. SOCIOLOGICKÉ A DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Poloha obce

Koromľa leží v Podhorí Popričného vrchu v doline Koromlianskeho potoka pri štátnej hranici s Ukrajinou v nadmorskej výške okolo 280m. V chotári sa nadmorská výška pohybuje od 215 – 850m. Celková výmera chotára je 1 304ha. Severnú časť uzatvára pohorie Vihorlat, na východe sú lesy, ktorými prechádza hranica Ukrajiny. Cez dedinu vedie cesta a pri nej tečie malý potok, ktorý vyviera z lesa nad dedinou. Chotár obce susedí s katastrálnymi územiami obcí: Husák, Krčava, Porúbka, Petrovce, Priekopa, Kolibabovce, Porubka.

3.1 OBYVATEĽSTVO

Podľa ústnej tradície boli prvými usadlíkmi obce Koromľa drevorubači a uhliari. Preto sa v usadlosti a v jej okolí ustavične dymilo. Za dreveným ulím sem prichádzali aj Maďari, ktorí osadu pomenovali Koromlak. Spomína sa 19 usadlostí, kostol a v r. 1437 mlyn. V roku 1713 sa uvádza 20 poddanských rodín s 388 obyvateľmi. Koncom 14. a začiatkom 15. storočia obyvatelia postavili pravoslávny kostol. Priame doklady o gréckokatolíckej farnosti sú od polovice 18.storočia. Po 2. Svetovej vojne mnoho obyvateľov našlo prácu v Čechách a v neďalekých mestách – Michalovce a Košice. Väčšia časť ostala doma a pracovala v poľnohospodárstve ako roľníci.

Počet obyvateľov

1. Celkový počet: 445
2. Veková štruktúra obyvateľov

Predproduktívny vek – do 18 rokov: 70

Produktívny vek – od 19 do 60: 258

Poproduktívny vek – nad 60 rokov: 4

Štruktúra obyvateľov nad 60 rokov :

- od 61 rokov do 65 rokov : 24
- od 66 rokov do 70 rokov : 22
- od 71 rokov do 75 rokov : 30
- od 76 rokov do 80 rokov : 9
- od 81 rokov do 85 rokov : 6
- od 86 rokov do 90 rokov : 3
- nad 91 rokov : 3

4. Počet domácnosti jednotlivcov / osamelo žijúcich / : 16

5. Osamelo žijúcich nad 65 rokov : 14

3.2 ŠKOLSTVO

V roku 1941 – 1942 bola postavená škola, ktorá pozostávala z jednej miestnosti – riaditeľne a učiteľského bytu. Starí ľudia pamätajú pred I. svetovou vojnou na školu, ktorá bola zhotovená z dreva.

V roku 1965 bola postavená nová základná škola pre 1. – 9. ročník, ktorá slúžila do roku 1975. Po prevedení integrácie sa zo základnej školy v roku 1975 zriadil detský domov Koromľa, ktorý v roku 2000 transformáciou detských domov prešiel pod detský domov Remetské Hámre, ktorý je dodnes. V obci je fungujúca Materská škola.

3.3 SLUŽBY

V obci máme živnostníkov. No všetky podnikateľské subjekty však pôsobia na komerčnej báze, žiadny z nich neposkytuje sociálne služby.

Podnikatelia v stavebníctve – živnostníci :

Ľubomír Remecký - špecializované stavebné práce

Oľga Berciková – SHR a lesné práce

Mgr. Ján Roško - SHR

Lesná činnosť :

Urbárska a pasienková spoločnosť

PharmaDr. Maroš Nebesník – služby súvisiace s ťažbou dreva

Iné služby :

Potraviny a Hostinec – Martin Žeňuch Potraviny – Alžbeta Timková

3.4 NEZAMESTNANOSŤ

Značná časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva pracuje v okolitých dedinách o najmä v meste Sobrance. V súčasnosti podľa informácií z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Michalovce je nezamestnaných okolo 21 občanov. Porovnaním počtu obyvateľov a nezamestnaných je to 4,7 %. Tento počet narástol najmä v deväťdesiatych rokoch kde v blízkosti obce bolo Poľnohospodárske družstvo Porúbka, kde pracovali aj naši občania. Pomerná časť našich občanov pracuje aj mimo územia republiky ako Anglicko a Česká republika o ktorých obec niekedy nemá ani informáciu o prechodnom pobyte.

3.5 SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉ SKUPINY

Rozvoj sociálnych služieb v obci Koromľa si vyžaduje potenciálne skupiny obyvateľstva, u ktorých sa očakáva dopyt po sociálnych službách. Jedná sa o také skupiny obyvateľstva, ktoré sú z rôznych dôvodov znevýhodnené resp. ohrozené sociálnou exklúziou. Sociálne znevýhodnené skupiny v našej obci môžeme rozdeliť na:

- a) seniori, čiže obyvatelia v post-produktívnom veku,
- b) nezamestnaní,
- c) deti a mládež,
- d) rodiny s deťmi

3.5.1 SENIORI

Seniori sú cieľová skupina, ktorá z demografického hľadiska v súčasnosti vyžaduje najväčšiu pozornosť zo strany sociálnych služieb. V našej obci máme vo veku nad 60 rokov 94 občanov. Ich počet neustále rastie a preto je a potrebné, pre túto vekovú skupinu zabezpečiť a vytvoriť také podmienky aby dôstojne prežila starobu.

Obec Koromľa plánuje poskytovať nasledovné sociálne služby pre starších občanov :

- poskytovanie opatrovateľskej služby
- stravovanie dôchodcov
- zriadenie denného stacionára
- poskytovanie jednorazovej finančnej pomoci

Poskytovanie opatrovateľskej služby

Opatrovateľskú službu podľa zákona o sociálnej pomoci možno poskytnúť občanovi, ktorý pre svoj nepriaznivý zdravotný stav potrebuje pomoc inej osoby pri zabezpečovaní nevyhnutných životných úkonov, nevyhnutných prác v domácnosti alebo kontaktu so spoločenským prostredím - najmä sprievodcom. Za nepriaznivý zdravotný stav podľa zákona sa považuje invalidita podľa právoplatného rozhodnutia alebo posudku Sociálnej poisťovne, choroba, porucha zdravia alebo zdravotné postihnutie uznané príslušným lekárom.

Konanie vo veci opatrovateľskej služby sa začína na základe písomnej žiadosti , ústneho alebo telefonického podnetu o potrebe starostlivosti na príslušný orgán / obecný úrad /, ktorý vo vecí môže konať. V ďalšom sa vykoná v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. posudok o odkázanosti na sociálnu službu. Naša obec zatiaľ takúto službu neposkytuje , lebo nie je záujem o opatrovanie.

3.5.2 NEZAMESTNANÍ

V spolupráci s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Michalovce pracovisko Sobrance obec organizuje menšie obecné služby, rôzne Národné projekty „Šanca na zamestnanie“. V rámci týchto činností sa podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce. Organizovaním uvedených projektov v rámci trhu politiky práce sa týmto občanom zvýši aj ekonomická situácia a v prospech obce sú vytvorené hodnoty na úseku ochrany životného prostredia, čistoty a poriadku v obci.

3.5.3 DETI A MLÁDEŽ

V obci je k dispozícii rekonštruované futbalové ihrisko, kde deti môžu tráviť svoj voľný čas. V obci funguje Obecný futbalový klub. V rámci výzvy sa naša obec bude uchádzať o eurofondy na výstavbu detského ihriska alebo multifunkčného ihriska.

4. URČENIE CIEĽOV A PRIORÍT ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Komunitný plán sociálnych služieb je strednodobý strategický dokument, ktorý analyzuje súčasný stav a navrhuje nasledovné odporúčania a priority, realizácia ktorých prispeje k lepšiemu a efektívnejšiemu zabezpečeniu sociálnych služieb pre občanov našej obce:

- Skvalitňovať a rozširovať poskytovanie sociálnych služieb
Obdobie realizácie: úloha stála
- Pokračovať v tradícii organizovať kultúrne, spoločenské podujatia v obci Koromľa
Obdobie realizácie : úloha stála
- Vybudovať detské alebo multifunkčné ihrisko
Obdobie realizácie : po získaní finančných prostriedkov
- Zriadiť denný stacionár pre seniorov Obdobie realizácie: v priebehu roku 2016

5. SPOSOB VYHODNOCOVANIA PLNENIA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb je rovnako dôležitý samotný proces plánovania ako aj jeho výsledok. Rozvoj sociálnych služieb môže byť oveľa dynamickejší, ak je podporovaný väčšinou zainteresovaných. Významnú úlohu v procese komunitného plánovania zohrávajú aj obecní poslanci. Od nich sa očakáva, že vyjadria podporu požiadavkám občanov vo sfére poskytovania sociálnych služieb. A teda aj komunitného plánovania. Tento plán budú priebežne monitorovať, zodpovedne posudzovať a vytvárať aj jeho finančné zabezpečenie.

Komunitný plán bude možno zmeniť:

- Ak sa zmenia priority,
- Získanie finančných prostriedkov na konkrétne potreby,
- Nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb.

Časový horizont vyhodnocovania komunitného plánovania:

Obecné zastupiteľstvo obce Koromľa minimálne 1x ročne prerokuje správu o sociálnej situácii v obci a podľa zistených skutočností bude aplikovať zistené požiadavky a návrhy do komunitného plánu obce.

6. ZÁVER

Význam výsledného materiálu vidíme predovšetkým v tom, že ukazuje smer rozvoja sociálnych služieb a ďalších aktivít do roku 2018, že vznikol ako spoločná práca rôznych skupín ľudí a je teda výsledkom ich dohody. Materiál obsahuje konkrétne návrhy, ako zlepšiť situáciu v poskytovaní sociálnych služieb v obci Koromľa. Je základom na dlhodobú spoluprácu organizácií na rozvoji sociálnych služieb.

Existencia tohto materiálu v písomnej podobe umožňuje vyhľadávať partnerov a finančné starostlivosti do iných oblastí alebo vyjednáváním s ďalšími subjektmi, eliminovať prípadne duplicitné a neefektívne poskytovanie služieb a rozvíjať ďalšiu diskusiu o smerovaní sociálnych služieb a zaistení ich kvality.

Spracovanie komunitného plánu je iba čiastkovým výsledkom, najdôležitejšia je jeho realizácia a zlepšenie služieb pre užívateľov. Významná je však tiež spolupráca nadviazaná medzi organizáciami v rámci procesu zmeny, vzájomná informovanosť. Ide tiež o určité systémové zmeny a to v nastavení parametrov kontinuálneho zlepšovania, zaistovania kvality a ďalšieho vzdelávania zamestnancov v sociálnych službách.

Komunitný plán sociálnych služieb bol schválený na zasadnutí Obecného zastupiteľstva Koromľa dňa :26.05.2016, uznesením č. 11

V Koromli , dňa 31.januára 2016

Mgr. SILVIA ŽEŇUCHOVÁ
starostka obce

